

Rekenkamercommissie

JAARVERSLAG 2016

Wassenaar

Voorschoten

Oegstgeest

Leidschendam-
Voorburg

Geachte gemeenteraad,

Met genoegen biedt de Rekenkamercommissie Wassenaar, Voorschoten, Oegstgeest en Leidschendam-Voorburg het Jaarverslag 2016 aan.

Het jaar 2016 stond in het teken van terugkijken en vooruitkijken. Tijdens het symposium ter gelegenheid van ons tienjarig bestaan keken we terug op de ontwikkeling van de Rekenkamercommissie gedurende de afgelopen tien jaren en hebben we ook vooruitgekeken naar wat het betekent voor de Rekenkamercommissie als de rol van de Raad verandert. Met als thema 'De Raad op zoek naar een nieuwe rol?' kwamen verschillende aspecten aan de orde in verband met de veranderende rol van de Raad en daarmee ook van de Rekenkamercommissie. Dit thema zullen wij nauwlettend blijven volgen.

Bij een aantal onderzoeken in 2016 keken we vooral terug op het gevoerde beleid. Zo hebben we onderzoek gedaan naar de invoering van de nieuwe taken het gebied van jeugdzorg en Wmo bij de vier gemeenten en het beleid op het terrein van de digitale dienstverlening. Bij het opstellen van een aandachtspuntenlijst voor het beoordelen van woonvisies keken we nadrukkelijk vooruit. Deze onderzoeken zijn belangrijk en actueel en het is goed waar te nemen dat uw gemeenteraad dit ook vindt.

Een voortdurend aandachtspunt van de Rekenkamercommissie is het monitoren van de implementatie van de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie. Ook in 2016 hebben wij hiervoor de aandacht gevraagd bij de gemeenteraden en de griffies. De komende periode willen wij hierover graag het gesprek met de Raden aangaan.

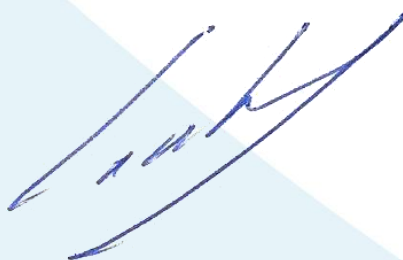
Eind december 2016 hebben wij kennis kunnen nemen van de uitkomsten van een enquête die is gehouden in het kader van de evaluatie van de Rekenkamercommissie. Wij vinden het belangrijk dat er een onafhankelijke evaluatie plaatsvindt over ons functioneren en wij gaan graag met vertegenwoordigers van de vier gemeenteraden in gesprek over een aantal thema's uit de enquête. De uitkomsten van dat gesprek kunnen we gebruiken om de kwaliteit van ons werk te verbeteren.

Tot slot willen wij de Raden en colleges van burgemeester en wethouders danken voor hun betrokkenheid bij ons werk en de goede gesprekken die wij over de rapporten en brieven hebben mogen voeren. Wij voelen het als waardering voor ons werk!

Met veel goede voornemens zijn we inmiddels gestart in 2017 en wij vertrouwen op een voortzetting van de goede samenwerking met alle betrokkenen.

Met vriendelijke groet,

Saskia van der Haagen, vicevoorzitter
8 maart 2017

V.l.n.r.: Wim Wensink, Bert Jan Smallenbroek, Rolf Willemse, William Segers, Saskia van der Haagen (vicevoorzitter), Michiel Sorber, Peter van den Berg (voorzitter) en Rini Teunissen (secretaris)

1. Samenstelling Rekenkamercommissie

De samenstelling in 2016 is:

- Peter van den Berg, voorzitter (tot 1 januari 2017)
- Saskia van der Haagen, vicevoorzitter (tot 1 april 2018, herbenoembaar)
- Bert Jan Smallenbroek (tot 1 juli 2019)
- Michiel Sorber (tot 2 maart 2019, herbenoembaar)
- Rolf Willemse (tot 1 april 2018 herbenoembaar)
- Wim Wensink (tot 1 maart 2020)
- William Segers (tot 1 mei 2019 herbenoembaar)
- Rini Teunissen (secretaris)

De volgende mutaties hebben zich in 2016 voorgedaan, te weten:

- Herbenoeming van Wim Wensink per 1 maart 2016.
- Peter van den Berg heeft per 7 september 2016 schriftelijk aangegeven niet te opteren voor herbenoeming per 1 januari 2017.

2. Inhoud van het Jaarverslag 2016

De Rekenkamercommissie Wassenaar, Voorschoten, Oegstgeest en Leidschendam-Voorburg is gericht op het verbeteren van de doelmatigheid en doeltreffendheid van het lokaal bestuur in deze gemeenten. Dit doet zij door de gemeenteraad te ondersteunen en te adviseren in haar kaderstellende en controlerende taak. In haar jaarverslag legt de Rekenkamercommissie verantwoording af over hoe zij invulling heeft gegeven aan haar opdracht en welke uitgaven daaraan waren verbonden. Het jaarverslag wordt aangeboden aan de gemeenteraden en op de website geplaatst voor andere belangstellenden. Paragraaf 3 bevat een toelichting op onze werkzaamheden in 2016. Paragraaf 4 bevat een overzicht van de uitgaven met een toelichting.

3. Werkzaamheden en overige activiteiten in 2016

3.1 Werkzaamheden op gebied onderzoeken in 2016

De Rekenkamercommissie werkt met een tweejarig onderzoeksplan, dat niet voor de volledige twee jaar is ingevuld. Het plan wordt jaarlijks bijgesteld op grond van actuele ontwikkelingen en de behoeften van de Raden. Door middel van een brief (12 december 2016) zijn de gemeenteraden geïnformeerd over de voortgang van het Onderzoeksplan 2016-2017.

Op onze website www.rekenkamerwvov.nl zijn alle rapporten en rekenkamerbrieven integraal opgenomen. We hebben er daarom voor gekozen het jaarverslag te beperken tot een korte beschrijving en de datum van aanbidding. In 2016 hebben wij de volgende werkzaamheden uitgevoerd.

Op 16 februari 2016 hebben wij aan de gemeenteraden het rapport **'Zorgen voor transformatie, onderzoek naar de voorwaarden voor een effectieve organisatie en uitvoering van de Jeugdwet en Wmo'** aangeboden. Dit omvangrijke rapport geeft naast een beschrijving van de nieuwe decentralisatietaken vooral inzicht in de stand van zaken van het transformatieproces.

Ten behoeve van vertegenwoordigers van de commissies Planning&Control/Audit, die gezamenlijk bij elkaar waren op 6 april 2016, heeft de Rekenkamercommissie aan de hand van een notitie gesproken over de recente belangrijke wijzigingen van het **Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)** en welke bestuurlijke keuzes er gemaakt kunnen worden voor het opstellen van de programmabegroting.

Met het rapport **'Woonvisies in het vizier, een aandachtspuntenlijst voor de gemeenteraden'**, uitgebracht op 8 april 2016, hebben wij kort en bondig aangegeven op welke wijze de gemeenteraden de sturingsmogelijkheden kunnen benutten voor het woonbeleid.

Het rapport **'Beter sturen op digitale dienstverlening'** van 13 april 2016 ging in op de betrokkenheid van de gemeenteraden bij dit beleid, de aansturing bij verbonden partijen, de informatiebeveiliging en het monitoren van de wensen en klanttevredenheid van inwoners en ondernemers.

Op verzoek van de Begeleidingscommissies Bestuurskrachtonderzoeken in Wassenaar en Voorschoten hebben wij aandachtspunten aangedragen voor de beoordeling van offertes en opzet van de **bestuurskrachtonderzoeken**, respectievelijk op 7 mei 2016 en 5 juni 2016.

Het 10 jarig bestaan van de Rekenkamercommissie hebben wij gevierd met een Symposium op 3 juni 2016 met als thema **'De raad op zoek naar een nieuwe rol?'**. Rien Fraanje, bestuurskundige en publicist, pleitte er in zijn inleiding voor te stoppen met SMART-geformuleerde doelstellingen en in plaats daarvan vooral procesdoelen te formuleren.

In een door de gemeenteraad van Oegstgeest aangenomen motie is het verzoek gedaan aan de Rekenkamercommissie om een evaluatieonderzoek uit te voeren naar Servicepunt71, het samenwerkingsverband op gebied van bedrijfsvoering voor de gemeenten Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest en Zoeterwoude. Dit onderzoek richtte zich specifiek op de samenwerking tussen **Oegstgeest en Servicepunt71**. Het rapport is aan de gemeenteraad van Oegstgeest aangeboden op 7 oktober 2016. De benodigde financiële middelen voor dit onderzoek zijn verschaft door de gemeente Oegstgeest.

In de tweede helft van 2016 heeft de Rekenkamercommissie vooronderzoek uitgevoerd naar in 2017 geplande onderzoeken overeenkomstig Onderzoeksplan 2016-2017.

Offertetrajecten voor de onderzoeken naar **onderhoud en vervanging rioleringen, burgerinitiatieven en doorwerking aanbevelingen gemeentefinanciën** zijn in november/december 2016 afgerond. In de brief van 12 december 2016 over de voortgang van het Onderzoeksplan 2016-2016 hebben wij u hierover geïnformeerd.

In 2016 is er **geen gezamenlijk onderzoek** uitgevoerd door de rekenkamer(commissie)s in de regio Holland Rijnland.

3.2 Overige werkzaamheden

Vergaderingen, overleggen, bijeenkomsten enz

- De Rekenkamercommissie kwam 9 keer bijeen in 2016. De vergaderingen duren gemiddeld 1 uur en 45 minuten.
- Bij elk onderzoek zijn er gemiddeld drie bijeenkomsten in subcommissieverband, vinden er telefonische vergaderingen plaats en stellen de leden van de subcommissie de bestuurlijke brief op met conclusies en aanbevelingen.
- De regiobijeenkomst Rekenkamers Holland Rijnland (1 x in 2016). Onze Rekenkamercommissie voert voor twee jaar het voorzitterschap en (beperkt) secretariaat. Er heeft geen regiobijeenkomst van rekenkamers Haaglanden plaats gevonden. Wel worden uitgebrachte rapporten uitgewisseld.
- Drie keer per jaar is er overleg met de griffiers.
- Jaarlijks vindt overleg plaats met de accountant van de gemeente over de werkzaamheden.
- Kennismakinggesprekken nieuwe burgemeesters.
- Gesprekken/toelichting over rapporten en andere onderwerpen met raadscommissies, raadsleden, bestuurders en ambtenaren.
- Gesprekken over evaluatie Rekenkamercommissie en bestuurskrachtonderzoeken Wassenaar en Voorschoten.
- Gesprek met leden van auditcommissie of werkgroep audit en control van de vier gemeenten.

Indirecte tijdsbesteding

- Voorbereiding en opstellen brief over voortgang Onderzoeksplan 2016-2017.

- Voorbereiding en overleg met vertegenwoordigers van de commissies Planning & Control/Audit op 6 april 2016.
- Opstellen Jaarverslag 2015.
- Selectie nieuwe voorzitter Rekenkamercommissie.
- Nazorg uitgebrachte rapporten 2016.
- Congresbezoek NVRR.
- Symposium NVRR en Algemene Rekenkamer
- Jaarlijkse aandacht voor gedragscode.
- 'Warme' overdracht van uitgebrachte onderzoeken.
- Bijwonen begrotingsvergaderingen en commissievergaderingen.
- Actualiseren website.

4. Overzicht van de baten en lasten

De Rekenkamercommissie wordt gefinancierd door bijdragen van de deelnemende gemeenten. In de afgelopen jaren waren de uitgaven (lasten) steeds lager dan de ontvangsten (baten) waardoor een positief saldo in de egalisatiereserve is ontstaan. De begroting 2016 voorzag een negatief resultaat van € 16.954. Het financieel resultaat over 2016 bedraagt per saldo € 51.875 positief (zie hierna het overzicht van baten en lasten over 2016). Dit is een verschil van € 68.829 ten opzichte van wat is begroot. Het positieve saldo wordt, in overeenstemming met de besluiten van de gemeenteraden (februari 2009), gestort in de egalisatiereserve Rekenkamercommissie. Omdat de financiële administratie van de Rekenkamercommissie plaatsvindt door de gemeente Voorschoten, wordt deze reserve in de jaarrekening 2016 van deze gemeente verantwoord.

	Begrote baten en lasten 2016 in €:	Werkelijke baten en lasten 2016 in €:	Vershil werkelijke baten en lasten 2016 in €:
<i>Baten:</i>			
Bijdragen gemeenten	165.600	165.600	
Totaal baten	165.600	165.600	0
<i>Lasten:</i>			
1. Secretaris	43.470	48.510	- 5.040
2. Vergoeding leden	15.559	15.559	0
3. Onderzoeken	119.500	45.813	+73.687
4. Overige lasten	4.025	3.843	+182
Totaal lasten	182.554	113.725	+68.829
Per saldo (egalisatiereserve)	- 16.954	+ 51.875	

+ = positief

- = negatief

De egalisatiereserve Rekenkamercommissie bedraagt (in €):

Reserve Rekenkamercommissie	
Saldo per 1-1-2016	26.400
Positief saldo 2016	+ 51.875
Saldo 31-12-2016	78.275
Verwacht saldo 2017*	- 51.954
Verwacht saldo 31-12-2017	+ 26.321

*Op basis brief 12 december 2016 voortgang Onderzoeksplan 2017.

Toelichting baten:

Bijdrage van de gemeenten (€ 165.600)

De bijdrage van de gemeenten is € 1,12 per inwoner (aantal inwoners 147.857 per 1-1-2015).

Wassenaar (25.731 inwoners) : € 28.819

Voorschoten (25.150 inwoners) : € 28.168

Oegstgeest (22.997 inwoners) : € 25.757

Leidschendam-Voorburg (73.979 inwoners) : € 82.856

Toelichting lasten:

1. Lasten secretaris

De secretaris verricht ondersteunende en onderzoekswerkzaamheden voor de Rekenkamercommissie. Op begrotingsbasis was rekening gehouden met gemiddeld 22 uur per week, waarvan voor ondersteuning 18 uur en 4 uur voor onderzoek. De kosten van ondersteuning zijn hier verantwoord. Het aantal uren voor ondersteuning was in 2016 gemiddeld 20,1 uur per week (2014: 17,8 uur) en voor onderzoek 0,5 uur per week (2015: 3 uur). In totaal 20,6 uur per week. Het hoger aantal uren voor ondersteuning dan begroot is vooral het gevolg van ondersteuning voor het organiseren van het symposium 10 jaar Rekenkamercommissie en sollicitatieprocedure voor nieuwe voorzitter. Het lagere aantal uren voor onderzoek is het gevolg van ontstane vertraging bij het uitvoeren van onderzoeken (zie hierna).

2. Vergoedingen aan de leden van de Rekenkamercommissie

De vergoedingen zijn gebaseerd op een vaste maandelijkse vergoeding zoals vastgelegd in de verordening. Voor de leden € 172,20, voor de plaatsvervangend voorzitter € 202,60 en voor de voorzitter € 233,00 per maand.

3. Onderzoek

Voor 2016 was bij de raming rekening gehouden met uitgaven voor onderzoek tot een bedrag van € 119.500. De werkelijke uitgaven bedroegen € 45.813. Het verschil ad € 73.687 is als volgt te verklaren:

- Vertraging uitvoeren onderzoek burgerinitiatieven € 32.310 (+).
- Uitstel naar 2017 vervolgonderzoek digitale dienstverlening € 15.000 (+).
- Niet geraamde kosten onderzoek doorwerking aanbevelingen gemeentefinanciën € 5.555 (-).
- Vertraging uitvoeren onderzoek rioleringen € 16.958 (+).

- Hogere dan geraamde kosten voor aandachtspuntenlijst woonvisies € 2.105 (-).
- Niet meedoen met landelijk rekenkameronderzoek digitale dienstverlening € 2.000 (+).
- Niet geraamde kosten Symposium 10 jaar Rekenkamercommissie € 2.471 (-).
- Lagere kosten voor opmaak van rapporten vanwege vertraging onderzoeken € 1.035 (+).

Het onderzoek 'Evaluatie Servicepunt71' is apart gefinancierd door de gemeente Oegstgeest.

Specificatie uitgaven afgeronde onderzoeken in 2016:

- Zorgen voor transformatie (ten laste budget 2015)
- Notitie over Besluit, Begroting en Verantwoording (in eigen beheer uitgevoerd)
- Woonvisies in vizier: € 7.105
- Beter sturen op digitale dienstverlening (ten laste budget 2015).
- Evaluatie Servicepunt71 € 30.149 (betaald door gemeente Oegstgeest).
- Symposium 10 jaar Rekenkamercommissie € 2.471 en eigen beheer).

4. Overige lasten

De overige lasten betreffen:

- Onderhoudskosten website en deelname aan congressen.
- Lidmaatschap Nederlandse Vereniging Rekenkamer(commissies).
- Overig, zoals kantoorbenodigdheden, telefonisch vergaderen, foto's website, reiskosten, representatie.